89878 - Fitne ve fesadın yaygınlaştığı zamanda sünnete sarılmanın fazîleti

Soru

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyuruyor ki:
مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيد
"Kim, ümmetimin fesada uğradığı (bozulduğu) bir zamanda benim sünnetime sarılırsa, ona yüz şehit sevabı vardır."
Bu hadis sahih midir?
Eğer bu hadis sahih ise, bir insanın sünnete sarılan kimse sayılması için hangi amelleri fazladan yapması gerekir? Bilindiği üzere ben, bir Arap ülkesinde yaşıyorum.
Haramları terk etmek, bunun için yeterli sayılır mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti, kurtuluş gemisi ve güvenli bir sığınaktır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- sünnetine sarılmaya ve onu ihmal etmemeye teşvik ederek şöyle buyurmuştur:

فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الْمَهْدِيِّينَ الرَّاشِدِينَ، تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ

رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود

"O halde benim sünnetime ve benden sonraki doğru yolu bulmuş râşid halîfelerimin sünnetini alın ve onlara, azı dişlerinizle ısırırcasına sımsıkı sarılın. (Dînde aslı olmayıp) sonradan çıkarılan yeniliklerden sakının. Çünkü (dînde) sonradan çıkarılan her yenilik, bid'attir. Her bid'at, dalâlettir (sapıklıktır). Her dalâlet(in sahibi) de, ateştedir." (Ebu Davud;hadis no: 4607. Elbânî; "Sahih-i Ebî

Davud"'da hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Kötülük ve fesat çoğaldığı zaman, bid'atlar ve fitneler ortaya çıkar. İşte sünnete sarılmanın ecri daha büyük, sünnete sarılanların makamı da daha yüksek ve daha kıymetli olur.Bundan dolayı sünnete sarılanlar, karanlığın ortasında beraberlerinde sünnet nurunu taşımaları ve insanların bozdukları şeyi düzeltmeye çalışmaları sebebiyle gurbette yaşayan kimseler gibidirler.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِنَّ الْإِسلَامَ بَدَأَ غَرِيبًا، وَسَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا بَدَأَ، فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ. قِيلَ: مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: الَّذِينَ يَصْلُحُونَ إِذَا فَسَدَ النَّاسُ

أخرجه أبو عمرو الداني في السنن الواردة في الفتن، وصححه الألباني في السلسلة الصحيحة، وأصل الحديث في صحيح مسلم

"İslâm garip olarak başladı, başladığı gibi garip haline dönecektir. Ne mutlu gariplere!

- Onlar kimlerdir Ey Allah'ın elçisi? Diye soruldu.

Buyurdu ki:

- Onlar o kimselerdir ki, insanların bozduklarını ıslâh ederler (düzeltirler)." (Ebu Amr ed-Dânî; "es-Sünenu'l-Vâride fi'l-Fiten"; 1/25. Abdullah b. Mes'ud'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyetle. Elbânî; "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha"; hadis no: 1273'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.Hadisin aslı, Sahih-i Müslim'dedir.Hadis no: 145)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- yine şöyle buyurmuştur:

إِنَّ مِنْ وَرَائِكُمْ أَيَّامَ الصَّبْرِ، الصَّبْرُ فِيهِ مِثْلُ قَبْضٍ عَلَى الْجَمْرِ، لِلْعَامِلِ فِيهِمْ مِثْلُ أَجْرِ خَمْسِينَ رَجُلًا يَعْمَلُونَ مِثْلَ عَمَلِهِ، قَالُوا يَا رَسُولَ اللهِ! أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْهُمْ؟! قَالَ: أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ

رواه أبو داود، والترمذي، وقال : حديث حسن، وصححه الألباني في السلسلة الصحيحة

"Zira (bu safhaya gelince) arkanızda sabır günleri var demektir (arkanızdan sabır günleri gelecektir). O günler avuçta ateş tutmak gibi zordur. O günlerde amel yapabilen bir kimseye elli

kişinin ecri verilecektir.

(Sahâbe):

-Ey Allah'ın elçisi!Onlardan elli kişi değil mi? dediler.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Aksine sizden (elli kişinin sevabı)."(Ebu Davud; hadis no: 4341. Tirmizî; hadis no: 3058. Tirmizî: "Bu, hasen hadistir" demiştir. Elbânî; "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha"; hadis no: 494'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Hadisin bazı rivâyetlerinde şöyle gelmiştir:

هُمُ الَّذِينَ يُحْيُونَ سُنَّتِي، وَيُعَلِّمُونَهَا النَّاسَ

"Garipler o kimselerdir ki, sünnetimi ihyâ ederler ve onu insanlara öğretirler."

Sünnete sarılmak şu anlamalara gelmektedir:

1. Farzları yerine getirmek ve haramlardan uzak durmak.

2. Amelî ve itikâdî bid'atlardan uzak durmak.

3. Gücü ve kudreti yettiği kadarıyla sünnet ve müstehap olan amelleri tatbik etmeye gayret etmek.

4. İnsanları iyiliğe çağırmak ve mümkün olanı düzeltmeye çalışmak.

Değerli âlim Abdullah b. Cibrîn -Allah ona rahmet etsin- sünnete sarılmanın hakikati hakkındaki konferansında şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti kitaplarda yazılı olup mevcuttur. İsteyen kimse onu kolaylıkla elde edebilecek kadar insana yakındır. Bize düşen onu araştırıp bulmaktır.Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetlerinden birisini öğrendiğimiz zaman onunla amel etmeliyiz ki bizim hakkımızda: "Falanca sünnete bağlıdır", sözü gerçek olsun. Sünneti

yüzüstü bırakıp terk eden veya onu hakir gören veyahut da onunla alay eden kimselere bakmamalıyız.

Sünnetler; kimi zaman farz ve vâcip ameller olabilir. Kimi zaman dîni tamamlayan ve müstehap olan amellerden olabilir. Kimi zaman ise, âdâb ve ahlâk ile ilgili amellerden olabilir.Bundan dolayı müslümanın, ecrini Allah'tan bekleyerek ve sevabını O'ndan isteyerek gücü yettiği kadarıyla her sünnetle amel etmeye çalışması gerekir.

Dîne bağlı kimse (mültezim), Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bir hadisini işittiği zaman, dîni tamamlayan veya nâfile amellerden olsa bile, bir an önce onu tatbik etmeye ve bütün gayretiyle onunla amel etmeye çalışır.

Örneğin:

Mültezim kimseyi, mescide ilk giren kimse olmak için başkasıyla yarışırken görürsünüz. Eğer birisi kendisini bu konuda geçerse üzülür.

Mültezim kimseyi, bol bol Kur'an okurken ve başkasından daha çok Allah'ı anmak için yarışırken görürsünüz.

Mültezim kimseyi, her türlü ibâdetleri bol bol yapmaya çalışırken görürüsünüz.

Mültezim kimseyi, bütün amel ve ibâdetlerinin sünnete uygun olmasına gayret ederken görürsünüz. Amel ve ibâdetlerinin Allah Teâlâ tarafından kabul olunması için onun hiçbir amel ve ibâdetinde bid'at olmaz.Çünkü bir amel ne zaman kabul edilirse, müslüman, Rabbinin rızâsını kazanmış olur.

Allah Teâlâ'dan, amellerimizi katında kabul etmesini niyaz ederiz. Çünkü O, hakkıyla işiten ve duâlara icâbet edendir." ("Hakikatu'l-İltizâm"; s: 10)

Değerli âlim Salih el-Fevzân bu konuda şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine sıkı sıkıya sarılman ve sünnetini muhafaza etmen gerekir.Özellikle müstehap olan amellerden değil de sıkı sıkıya sarılması gereken farz olan

sünnetlerden ve dînde aşırılığa ulaşmayacak derecede ise, bu konuda seni tenkit eden ve kınayan kimseye aldırmamalısın. Eğer durum aşırılık noktasına ulaşmışsa, böyle yapmaman gerekir. Fakat sünnetleri tatbik etme ve onunla amel etme konusunda aşırılığa ve şiddete kaçmadan, tenbel ve ihmalkâr davranmadan orta yolu izlemen ve itidalli olman gerekir.İşte senin yapman gereken budur. Bununla birlikte sen, Allah'ın izniyle her hâlükârda ecir kazanıyorsun ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine sıkı sıkıya sarılmaya çalışmalısın." ("el-Muntekâ"; s: 270, soru: 2)

İkincisi:

Soru soran kıymetli kardeşimizin zikretmiş olduğu; insanların fesada uğradığı bir zamanda sünnete sarılan kimseye bir veya yüz şehit sevabı verileceğine dâir hadise gelince, o hadis zayıftır, sahih değildir.

Bu hadis hakkında âlimler şöyle demişlerdir:

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

الْمُتَمَسِّكُ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي لَهُ أَجْرُ شَهِيدٍ

أخرجه الطبراني في الأوسط، وعنه أبو نعيم في حلية الأولياء

"Ümmetimin fesada uğradığı (bozulduğu) bir zamanda benim sünnetime sarılan kimseye bir şehit sevabı vardır." (Taberânî; "el-Evsat"; c: 2, s: 31). Ebu Nuaym; "Hilyetu'l-Evliyâ"; c: 8, s: 200'de Taberânî'den rivâyet etmiştir.)

Bu hadisin senedinde iki illet vardır:

Birincisi:

Abdulmecid b. Abdulaziz b. Ebî Ruvvâd, bu hadisi rivâyetinde tek kalmış ve bu rivâyetinde ona hiç kimse katılmamıştır. Böyle tek başına rivâyet eden râvinin hadisi huccet alınmaz.

İkincisi:

Muhammed b. Salih el-Uzrî'nin dabt (ezberin güçlü olması) ve adâletli olması cihetinden bilinmemiş olmasıdır.

el-Heysemî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Onun biyografisi hakkında yazan kimse görmedim. Fakat hadisin diğer râvileri sikadır." ("Mecmeu'z-Zevâid"; c: 1, s: 172. Elbânî; "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Daîfe"; hadis no: 327'da hadisin zayıf olduğunu belirtmiştir.)

İbn-i Abbas'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ

أخرجه ابن عدي في الكامل

"Kim, ümmetimin fesada uğradığı (bozulduğu) bir zamanda benim sünnetime sarılırsa, ona yüz şehit sevabı vardır." (İbn-i Adiyy, "el-Kâmil"de rivâyet etmiş, ancak hadisin senedi çok zayıftır.Hadisin râvileri arasında el-Hasan b. Kuteybe vardır ki onun rivâyeti, metruk hadistir[1]. el-Hasan b. Kuteybe'nin biyografisi için bkz: "Lisânu'l-Mîzân"; c: 2, s: 246. Elbânî; "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Daîfe"; hadis no: 326'da hadisin zayıf olduğunu belirtmiştir.)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] Metruk hadis: Rivâyetinde yalan söylemekle itham edilen, sadece kendisi cihetinden bilinen ve bilinen kâidelere aykırı hareket eden veya birden fazla hadiste yalan söylemekle bilinen, rivâyetinde çok hata eden, fâsıklık eden veyahut da gafleti çok olan râvinin rivâyet ettiği hadistir.Çok zayıf olduğundan dolayı metruk hadis huccet olamaz ve şâhit olarak da gösterilemez.